

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Orkdal kommune

Arkivsak: 18/307
Møtedato/tid: 12.06.2018 Kl 12:00
Møtested: Hamos forvaltning / Rådhuset

Møtedeltakere:

Roald Furuli
Johnny Danielsen
Joar Syrstadeng
Mads Løkeland
Vigdis Bye Olsen

Andre møtende:

Trygve Berdal, daglig leder, Hamos forvaltning IKS
Jimmy Wikell, kommuneoverlege
Svein Henry Berdal, rådmann
Torbjørn Brandt, Konsek
Helene Hvidsten, Konsek

Kopi: Ordfører, postmottak Orkdal kommune, postmottak RMN

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 31.
Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/Helene Hvidsten på telefon 472 97 371, eller e-post: helene.hvidsten@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim/Steinkjer, 05.06.2018

Roald Furuli (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Helene Hvidsten
Rådgiver, Konsek Trøndelag

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
18/18	Godkjenning av møteprotokoll
19/18	Enhetsbesøk hos Hamos Forvaltning IKS
20/18	Orientering om kommunehelsetjenesten
21/18	Orientering fra rådmannen om arbeidet med å bekjempe arbeidslivskriminalitet
22/18	Referatsak
23/18	Eventuelt

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkdal kommune

Møtedato

12.06.2018

Saknr

18/18

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 18/307 - 1

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Protokollen godkjennes.

Saksutredning

Godkjenning av møteprotokoll.

Protokollen er tidligere distribuert til utvalget.

Enhetsbesøk hos Hamos Forvaltning IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkdal kommune

Møtedato

12.06.2018

Saknr

19/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &43

Arkivsaknr 18/118 - 3

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saksutredning

Som et ledd i å gjøre seg kjent med kommunens virksomhet vedtok kontrollutvalget i sak 37/17 å besøke enheter i Orkdal kommune.

Formålet er ikke å føre kontroll eller tilsyn med de ulike enhetene, men å få innsikt i og orienteringer fra de som jobber ved enhetene om hvilke utfordringer enheten har stått i og står ovenfor.

I forbindelse med kontrollutvalgets møte 12.06.2018 besøker utvalget Hamos Forvaltning IKS.

Ledelsen vil orientere om virksomheten, spesielle satsningsområder og eventuelle utfordringer m.m.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler utvalget og ta redegjørelsen til orientering. Utvalget må vurdere om det er behov for videre oppfølging med bakgrunn i informasjon gitt i forbindelse med enhetsbesøket.

Orientering om kommunehelsetjenesten

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkdal kommune

Møtedato

12.06.2018

Saknr

20/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 090

Arkivsaknr 12/113 - 26

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Orienteringen legges frem uten innstilling.

Saksutredning

Kommuneoverlege Jimmy Wikell i Orkdal kommune orienterer om driften i kommunen.

Utvalget i Orkdal ønsker informasjon om hvordan legetjenesten i kommunen jobber og om eventuelle utfordringer de har i arbeidshverdagen.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Kontrollutvalgssekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Orientering fra rådmannen om arbeidet med å bekjempe arbeidslivskriminalitet

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkdal kommune

Møtedato

12.06.2018

Saknr

21/18

Saksbehandler Helene Hvidsten**Arkivkode** FE - 090**Arkivsaknr** 12/113 - 25

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar redegjørelsen fra rådmannen til orientering.

Saksutredning

I en Fafo-rapport (2017:08) vises det til kommunen og fylkeskommunens arbeid for å hindre arbeidslivskriminalitet. Rapporten tar for seg hvilke utfordringer kommunene har på området og i hvilken grad kommunene setter dette på dagsorden. Rapporten bygger på intervjuer i et utvalg kommuner og fylkeskommuner. De viktigste funnene er at selv om lovbrudd i forbindelse med offentlig innkjøp har fått større oppmerksomhet, sliter kommunene med kontroll og oppfølging.

Som følge av dette ønsker kontrollutvalget i Orkdal kommune informasjon om hvilket arbeid som gjøres for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og om kommunen har retningslinjer for inngåelse av avtaler. Kontrollutvalget ønsker særlig en orientering om status innenfor bygg og anlegg. Utvalget ber også rådmannen orientere om det er behov for å endre eller utvide gjeldene rutiner og retningslinjer innenfor dette området.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Kontrollutvalgssekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen fra rådmannen til orientering.

Referatsak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkdal kommune

Møtedato

12.06.2018

Saknr

22/18

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 18/307 - 2

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Domssamlingen til Transparency International Norge

Innsyn i norske kommuner - Åpenhetsindeksen 2018

Råd om offentlige anskaffelser ved kommunesammenslåing

Veileder til reglene om offentlige anskaffelser

Ikke alle kan sitte i kontrollutvalget

Kan kommunestyret omgjøre vedtak om fritak

Komitémøte kan være fjernmøte

Kritikk er ikke nok til å lukke møte

Må fortelle om hvem som stemte hva

Må fratre ved valg av revisor

Saksutredning

Følgende referatsaker vil bli presentert i møtet:

1. Domssamlingen til TI Norge
2. Innsyn i norske kommuner
3. Råd om offentlig anskaffelser
4. Veileder til reglene om offentlige anskaffelser
5. Ikke alle kan sitte i kontrollutvalget
6. Kan kommunestyret omgjøre vedtak
7. Komitemøte kan være fjernmøte
8. Kritikk er ikke nok til å lukke møte
9. Må fortelle hvem som stemte hva
10. Må fratre ved valg av revisor.

Domssamlingen til Transparency International Norge

foreligger i oppdatert versjon (2003 - 2017).

Korrupsjonsdommer i Norge 2003-2017

UTGITT AV TRANSPARENCY INTERNATIONAL NORGE 2018

<http://transparency.no/wp-content/uploads/Dommssamling2018.pdf>

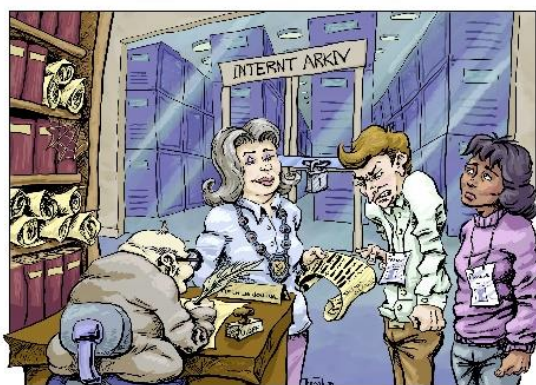
Innsyn i norske kommuner - Åpenhetsindeksen 2018

Pressens offentlighetsutvalg, april 2018

Innsyn i norske kommuner Åpenhetsindeksen 2018

Pressens offentlighetsutvalg

April 2018

– Det er en god og riktig undersøkelse som ikke alltid blir "selvsagt". Det er alltid nyttig med nye gode begreper som "spark lek".

*Kommuneledet
Eggenes kommunestyre*

Les hele rapporten her:

http://presse.no/wp-content/uploads/2018/04/Kommuneindeks_2018-002.pdf

Råd om offentlige anskaffelser ved kommunesammenslåing

KS 05.04.2018

Det er mye å huske på når kommuner skal slås sammen. Vi har derfor laget en veileder til offentlige anskaffelser ved kommunesammenslåing, i håp om at dette vil gjøre det hele mer oversiktlig. Her ser du hovedpunktene fra veilederen i en kortfattet form.

Fra 1. januar 2020 vil Norge bestå av 11 fylkeskommuner og 354 kommuner. Det betyr at det er mange kommuner og fylkeskommuner som skal slås sammen innen den tid. Ved kommunesammenslåing vil hver kommune ha sin egen kontraktsporfølje. Kommunene kan ha helt eller delvis overlappende avtaler, avtaler med ulik varighet og de kan ha kontrakter med ulike leverandører og på ulike fagsystemer.

Rådene i kortversjon

1. Kartlegge kommunens kontraktsporfølje

Gjør en «due dilligence», slik som private aktører gjør når de vurderer å kjøpe et selskap: Sjekk hvilke kontrakter kommunen har inngått, når de løper ut og hvilke oppsigelsesmuligheter som eventuelt finnes. Lag en overordnet strategi for innkjøp, inkludert tidsløpet. Hva er kritisk for sammenslåing, og hva kan eventuelt vente? Koordiner arbeidet i de ulike kommunene.

2. Legg inn endringsklausuler i fremtidige kontrakter

Dette gjelder både klausuler som gjør det mulig å utvide og videreføre kontrakten ved en eventuell kommunesammenslåing, og klausuler som gir kommunen mulighet til å si opp kontrakten hvis dette skjer.

3. Vurder innkjøpssamarbeid med de kommunene det kan være aktuelt å slå seg sammen med. Dette har fungert godt ved tidligere kommunesammenslåinger. Kommunene vil da ofte ha inngått likelydende avtaler med samme leverandør, noe som gjør situasjonen enklere dersom kommunene senere skulle bli slått sammen.

Slike avtaler kan da også inneholde endringsklausuler om at for eksempel avtalene for kommune A, B og C forenes og overdras til det nye rettssubjektet når sammenslåingen skjer.

4. Publisert en intensjonskunngjøring

Dersom det er usikkert om den ønskede endringen er innfor den lovlige endringsadgangen, gjør dere en intensjonskunngjøring. En intensjonskunngjøring er en sikkerhetsventil for oppdragsgiver.

I intensjonskunngjøringen kan for eksempel oppdragsgiver varsle om en utvidelse av kontraktens volum. Det skal gis en begrunnelse for at endringen er å anse som lovlig, og det skal være en karenperiode på minst ti dager. I karenperioden har interesserte leverandører muligheten til å stanse kontraktsinngåelsen.

Utlyse nye konkurranser

Avslutningsvis vil vi også minne om at det ofte kan være fordeler ved å bryte opp eksisterende leverandørrelasjoner og utlyse nye konkurranser. Konkurransen om kontrakter vil i mange tilfeller kunne gi bedre og rimeligere leveranser. En stor kommunes forhandlingssituasjon vil også ofte være bedre enn en for en liten kommune.

Veiler finner du her:

<http://www.ks.no/globalassets/a-marianne/kommunesammenslaing-og-anskaffelsesregelverket.pdf?id=102312>

Veileder til reglene om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)

Brosjyre/veiledning, 07.12.2017

Ny, helhetlig veileder til reglene om offentlige anskaffelser.

Departementet har siden vedtakelsen av det nye anskaffelsesregelverket som trådte i kraft 1. januar 2017 fortløpende lagt ut veiledningstekster til de nye anskaffelsesreglene på departementets nettsider. Disse veiledningstekstene, i tillegg til noen nye, er nå samlet i en helhetlig veileder til reglene om offentlige anskaffelser som finnes i dokumentet ovenfor.

Veilederen gjelder i all hovedsak reglene i forskrift om offentlige anskaffelser. Veilederen inneholder også omtale av de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven § 4 og håndhevelsesreglene. Departementet planlegger å utarbeide egne veiledere til forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene og forskrift om konsesjonskontrakter.

Veilederen er kun lagt ut elektronisk på departementets nettsider. Bakgrunnen for dette er å legge til rette for at veilederen kan endres, suppleres og utfylles fortløpende ved behov. På denne måten kan departementet sørge for at veilederen oppdateres i forbindelse med nye lov- og forskriftsbestemmelser, ny rettspraksis fra EU-domstolen og norske domstoler, ny KOFA-praksis mv.

Veilederen er omfattende, og det er gitt veiledning til de fleste av reglene i anskaffelsesforskriften. Departementet planlegger imidlertid å utarbeide ytterligere veiledning til anskaffelsesforskriften. Hvilke temaer dette gjelder er angitt i veilederen, og omfatter blant annet unntak fra anskaffelsesforskriften, blandede kontrakter og rammeavtaler. Disse veiledningstekstene vil bli lagt inn i veilederen når de blir klare.

Veilederen finner du her:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/df547bb0f73d43d9b90756002473f680/veileder-til-reglene-om-offentlige-anskaffelser002.pdf>

Ikke alle kan sitte i kontrollutvalget

Kommunal Rapport 24.04.2018

Kan din politiske fortid gjøre at du ikke kan være kandidat når det skal velges kontrollutvalg?

Ikke alle verv kan kombineres med det å sitte i kontrollutvalget, skriver skriver Jan Fridthjof Bernt.

En kommune skal foreta nyvalg av kontrollutvalg. Valgnemnda har lagt fram en enstemmig innstilling, men med en protokollførsel fra et av medlemmene. I protokollførselen ber han om at det blir foretatt en vurdering av den tidligere varaordførers habilitet og valgbarhet. Det vises til at han var varaordfører i forrige periode og at en del saker for kontrollutvalget peker tilbake til forhold som verserte i forrige periode, og medlemmet i valgnemnda hevder at den tidligere varaordføreren har en tilknytning til rådmannen ved at hans datter har eller har hatt et forhold til rådmannen.

SPØRSMÅL:

Vil en eks-politiker kunne være ikke valgbar til kontrollutvalget når mulig tema der vil kunne bli saker der han har hatt en sentral rolle?

Har det noen betydning om denne ekspolitikeren tidligere har hatt et omfattende og nært samarbeid med rådmannen, og eventuelt privat tilknytning ved at datteren har vært i et forhold til rådmannen? Avhenger dette av hvilken posisjon de har hatt tidligere?

Hvis han blir valgt, er dette forhold som vil kunne gjøre ham inhabil?

SVAR:

I [kommuneloven § 77 nr. 2](#) finner vi en liste over verv som ikke kan kombineres med medlemskap i kontrollutvalget, blant annet verv som varaordfører. Men dette gjelder bare verv på det aktuelle tidspunktet, ikke tidligere verv. De forholdene som omtales i protokollmerkningen, vil ikke være relevante for valgbarheten, de må i tilfelle inngå i habilitetsvurdering i enkeltsaker, enten fordi man mener disse berører ham sterkt personlig, eller fordi man mener han er inhabil pga. datterens forhold til rådmannen i saker som angår denne sterkt.

Kan kommunestyret omgjøre vedtak om fritak?

Kommunal Rapport 26.03.2018

En politiker har ikke noe rettskrav på å få tre inn i verv hun er fritatt fra, før permisjonen faktisk er over, forklarer jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

En lokalpolitiker har selv søkt om og fått fritak for en bestemt periode, og kan da ikke bare ombestemme seg senere om hun finner at nå kan hun fungere i disse. Hun har ikke noe rettskrav på å få tre inn i verv hun er fritatt fra.

SPØRSMÅL:

I juni 2017 mottok kommunen søknad fra ett av kommunestyremedlemmene om permisjon fra sine politiske verv. Søknaden var begrunnet med representantens helse- og jobbsituasjon. I tillegg til å være kommunestyremedlem var søker første vara til formannskapet for sitt partis gruppering, og medlem av flere utvalg. Kommunestyret traff vedtak der det innvilget fritak fra alle politiske verv ut kommunestyreperioden, jf. [kommuneloven § 15](#), nr. 2. Etter at fritaket ble innvilget, ble det så foretatt valg av nye representanter til disse vervene.

Da helsesituasjon bedret seg, søkte representanten om å få gjeninntre i sine tidligere politiske verv. Rådmannen anså fritaket som endelig ut denne kommunestyreperioden, og viste også til at gjeninntreden ville medføre at kommunestyret måtte frata de nye medlemmene sine verv. Kan kommunestyret omgjøre fritaksvedtaket og la den folkevalgte få tre inn i sine verv igjen? Har hun i så fall krav på dette?

SVAR:

I kommuneloven § 15, nr. 2, er fastsatt at kommunestyret kan «etter søknad frita folkevalgt som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet», fra å fungere i dette.

Når det gis slikt fritak fra vervet som medlem av kommunestyret, må dette ses som «varig forfall» for det tidsrommet det er gitt fritak for.

Da rykker første varamedlem på den liste vedkommende er valgt på, inn som medlem av kommunestyret, se kommuneloven § 16, nr. 2. For andre verv som det blir gitt fritak fra, foretas et formelt nyvalg av medlem i stedet for det som er fritatt, men da fra samme gruppe som den fritatte. Både opprykket til kommunestyret og disse nyvalgene gjelder da bare for det tidsrommet det er gitt fritak for.

Slikt fritak kan ikke gis hvis ikke den folkevalgte selv har søkt om det, og ikke for lengre tid enn det søkes om. I denne saken har kommunestyret forstått søknaden slik at den gjaldt resten av valgperioden, og den folkevalgte har i utgangspunktet akseptert dette. Spørsmålet blir altså om kommunestyret senere kan – og eventuelt har plikt til å – omgjøre sitt vedtak og oppheve fritaket fra et bestemt tidspunkt, og hvordan man i så fall skal forholde seg når det gjelder de vervene der det i mellomtiden er valgt nye medlemmer.

Utgangspunktet må være at når den folkevalgte ikke har mistet sin valgbarhet til disse vervene, slik at hun automatisk må tre ut av dem etter § 15 nr. 1, **er det kommunestyret som må avgjøre om hun skal kunne gjeninntre i disse.** Hun har selv søkt om og fått fritak for en bestemt periode, og kan da ikke bare ombestemme seg senere om hun finner at nå kan hun fungere i disse. Hun har ikke noe rettskrav på å få tre inn i verv hun er fritatt fra før utløpet av det tidsrom fritaket er gitt for, noe som altså her gjelder for hele resten av valgperioden. **Hun må søke om å få gjeninntre, og kommunestyret må da vurdere om**

det er hensiktsmessig og forsvarlig at hun gjør det etter å ha vært ute av vervet i et så langt tidsrom.

Ved denne vurderingen er det et poeng at det fortsatt er mer enn ett år igjen av valgperioden, at hun ikke har vært ute av disse i mer enn åtte måneder, og at det i utgangspunktet er ønskelig den folkevalgte som ble valgt ved kommunestyrevalget, fungerer i sine verv. Men kommunestyret må kunne be om informasjon om hennes nåværende helsetilstand og arbeidssituasjon, slik at man kan føle seg trygg på at hun vil kunne makte sine oppgaver der i tiden framover, og står rettslig sett fritt i sin vurdering av om det vil oppheve fritaket nå, slik at hun gjeninntre i alle sine verv.

Komitémøte kan være fjernmøte

Kommunal Rapport 07.05.2018

Hva skal det kommunale utvalget gjøre når ett av medlemmene kun kan delta i et møte via telefon?

Lovens hovedregel er at bare de medlemmene som er til fysisk til stede, deltar i møtet, skriver Jan Fridthjof Bernt.

SPØRSMÅL:

I et møte i et kommunalt utvalg har tre av de fem medlemmene forfall. Det ene av disse kan imidlertid delta per telefon. Vil det være tilstrekkelig til å oppfylle kravet i [kommuneloven § 33](#) om at det er et vilkår for gyldig vedtak at minst halvdel av medlemmene har vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i vedkommende sak?

SVAR:

Lovens hovedregel er at bare de medlemmene som er til fysisk til stede, deltar i møtet. Men Kommunaldepartement har, med hjemmel i [kommuneloven § 30](#), nr. 2, gitt en forskrift som gir adgang til å holde «fjernmøter» i andre organer enn kommunestyret og kontrollutvalget. Fjernmøte kan være ulike former for videokonferanse, eller det kan skje per telefon. Denne møteformen kan ikke benyttes hvis saken angår en arbeidstakers tjenstlige forhold eller hvis det er opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, og den «bør» ikke benyttes der saken skal behandles i lukket møte av hensyn til personvern eller offentlige interesser ([forskriften § 3](#)).

Hvis et medlem som her bare kan delta i et møte per telefon, må man kunne løse problemet ved å treffe vedtak om at møtet settes som fjernmøte. Vilkåret for å bruke denne møteformen er da at «alle møtedeltakerne kunne høre og kommunisere med hverandre» (forskriften § 2, første avsnitt), og en tredel av medlemmene vil kunne motsette seg at denne møteformen benyttes og kreve at saken behandles i ordinært møte ([forskriften § 2](#), tredje avsnitt).

Kritikk er ikke nok til å lukke møte

Kommunal Rapport 19.03.2018

Møter kan ikke lukkes bare fordi kommunen utsettes for kritikk, påpeker jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

Folkevalgte kan ikke pålegges taushetsplikt om det som skjer i et lukket møte, utover det som allerede følger av taushetsplikten.

SPØRSMÅL: Ved konstituerende kommunestyremøte ble det vedtatt et «Reglement for folkevalgte organer». Her er en bestemmelse om «Etiske prinsipper for folkevalgte organer». I denne er det blant annet fastslått at:

«Negativ omtale av kommunale avdelinger og ansatte skjer i lukket møte.»

Jeg opplever dette kravet som problematisk. Som folkevalgt mener jeg å måtte kunne uttale meg slik jeg ønsker, dog med respekt for medmennesker. Er dette kravet «lovlig», og må en folkevalgt følge et slikt krav? Det kan da ikke være slik at all kritikk skal foregå i det lukkede rom. Føler dette er et forsøk på knebling. Hva mener du om dette?

SVAR: Det kan være forståelig at administrasjonen og politisk ledelse ønsker at slik kritikk skjer i lukket møte, men et slikt krav kan det ikke stilles til de folkevalgte.

For det første vil det at en avdeling eller tjenestemann kritiseres, ikke være lovlig grunn til å lukke møtet så lenge slik kritikk framsettes i forbindelse med en sak der ikke tjenestemannens eget tilsetningsforhold er tema. Først hvis det er tale en sak om tjenestemessige reaksjoner overfor vedkommende, kan og skal møtet lukkes, se kommuneloven § 31, nr. 3, som fastsetter at møte skal lukkes når man behandler «*sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold*».

Og for det andre kan folkevalgte ikke pålegges taushetsplikt om det som skjer i et lukket møte, utover det som allerede følger av taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13.

Det betyr at det eneste de folkevalgte ikke kan referere fra en slik sak, i praksis vil være det som måtte framkomme om tjenestemannens rent personlige forhold, ikke det som angår hennes utførelse av sine arbeidsoppgaver for kommunen.

En annen sak er det kan gi god mening å si noe om at kritikk av enkelte tilsatte i kommunen bør være saklig og i høviske former, og minne de folkevalgte om at det ikke alltid er en god idé å skyte på pianisten når man ikke liker melodien. Men dette må ha form av en etisk formaning, og det må ikke formuleres slik at de kan gi inntrykk av at det er en rettslig plikt.

Må fortelle om hvem som stemte hva

Kommunal Rapport 09.04.2018

I proposisjonen til ny kommunelov finner vi en viktig presisering om føring av møtebok.

Til nå har det vært en viss usikkerhet, og svært varierende praksis, når det gjelder forståelsen av kravet om at «avstemningsresultatet» i den enkelte sak skal fremgå av møteboken, skriver Jan Fridthjof Bernt.

SPØRSMÅL:

I forslaget til ny kommunelov i proposisjonen fra regjeringen er det tatt inn en ny bestemmelse om møtebok med krav til innholdet i denne. Vil denne bestemmelsen sikre at allmennheten får vite hva de ulike representanter eller partier har stemt når kommunale organer har fattet vedtak?

SVAR:

I § 30 nr. 3 i dagens lov står det bare at «Det skal føres møtebok over forhandlingene i alle folkevalgte organer», og at «Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv nærmere regler om føring av møtebok.» Men det framgår av forarbeidene (Ot.prp. nr. 42, 1991–92, s. 132, som viser til NOU 1990:13) at man forutsatte at møteboken føres i overensstemmelse med etablerte prinsipper for slike optegnelser. Dette innebærer, uttalte utvalget, «at møteboka minimum bør inneholde følgende:

- tid og sted for møtet
- hvem som møtte og hvem som var fraværende
- hvilke saker som ble behandlet
- alle framsatte forslag og avstemningsresultatet».

Forslaget til § 11–4 i ny kommunelov innebærer at disse kravene tas inn i selve loven, og er i hovedsak en videreføring av det som er gjeldende rett i dag.

På ett punkt er imidlertid det nye lovforslaget en viktig presisering. Til nå har det vært en viss usikkerhet, og svært varierende praksis, når det gjelder forståelsen av kravet om at «avstemningsresultatet» i den enkelte sak skal framgå av møteboken. Her har det vel ikke vært uvanlig at man bare refererer stemmetallene, ikke hvem som har stemt for hva. Men denne praksis måtte etter min mening bare kunne følges hvis ikke noe medlem av det folkevalgte organet forlangte protokollering av hvem som stemte hva. I proposisjonen til ny lov foretar så departementet en presisering av forståelsen av kravet om nedtegning av «avstemningsresultatet»:

«Det er særlig viktig at avstemningsresultatet kommer fram. Både utfallet av avstemningen og hvilke partier som stemte på hvilke forslag til vedtak skal framgå av møteboken».

Slik må da bestemmelsen om dette i den nye kommuneloven forstås. Hvorvidt dette også er et krav etter dagens kommunelov, må vi derimot anse som usikkert.

Må fratre ved valg av revisor

Kommunal Rapport 12.02.2018

Medlem av representantskapet i revisjonsselskap må fratre når kommunen behandler eierskapet og valg av revisor, fastslår jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

Representantskapets medlemmer blir inhabile i enkelte saker i egen kommune.

SPØRSMÅL:

I representantskapet til et interkommunalt revisjonsselskap sitter blant annet ordførere og medlemmer av kontrollutvalget. Revisjonen skal jo kontrollere kommunens virksomhet og rapportere til kontrollutvalget.

1. Er det noen roller som ikke bør være representert i representantskapet, med tanke på habilitet og eventuelt andre konflikter?
2. Kan medlem av representantskap delta i kontrollutvalgets/kommunestyrets behandling av saker som omhandler revisjonen?

SVAR:

1. Det kan være **uenighet om hvem det er ønskelig å ha med i representantskapet** i et slikt selskap, men dette er ikke et spørsmål om inhabilitet. Det er ingen særlige regler om sammensetning av representantskapet i et interkommunalt selskap. Utgangspunktet vil derfor være at kommunene står ganske fritt ved valg av sine medlemmer til dette. (Se lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) § 6, jf. § 4, tredje avsnitt, nr. 8.)

Ved representantskapets saksbehandling gjelder bestemmelsene om inhabilitet i kommuneloven § 40 nr. 3 (se IKS-lovens § 15). Det betyr at medlemmer vil være inhabile ikke bare etter de alminnelige reglene om dette i forvaltningsloven § 6, men også hvis de er «ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak».

Inhabilitet for representantskapsmedlemmer på dette grunnlag er vel imidlertid bare unntaksvis en aktuell problemstilling. Representantskapet vil ikke behandle enkeltsaker knyttet til virksomheten i den enkelte kommune. Jeg har også vanskelig for å se for meg at en ordfører vil være inhabil ved behandling i representantskapet.

Inhabil i noen saker

2. Neste spørsmål blir så om medlemskap i representantskapet for et slikt selskap vil skape problemer for vervet som medlem av kontrollutvalget/kommunestyret.

I kommuneloven § 77, nr. 4. første setning, er det bestemt at «Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte». Representantskapet er selskapets øverste myndighet og vedtar bl.a. selskapets budsjett (se IKS-lovens § 7, første avsnitt).

Hvis en sak for kontrollutvalget har sider mot organiseringen og rammebetingelsene for revisjonen, eller på andre måter angår spørsmål som representantskapet har vurdert, eller burde vurdert, vil den som sitter i representantskapet derfor kunne bli inhabil når kontrollutvalget behandler saken.

Jeg vil imidlertid anta at også dette bare sjelden vil være en aktuell problemstilling. Representantskapet har ingen funksjon i den løpende revisjon. Det er et overordnet styringsorgan som har ansvaret for at virksomheten i IKS-et er organisert og drevet på en forsvarlig måte.

Men i det øyeblikket problemstillingen blir om en kommune fortsatt skal delta i revisjonssamarbeidet, vil den som sitter i representantskapet bli inhabil ved kommunes avgjørelse av dette. Dette gjelder både i kontrollutvalget og kommunestyret.

Kontrollutvalg innstiller

Det er kommunestyret som avgjør om kommunen «skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor». Vedtaket skal treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget. (Se kommunelovens §78 nr. 3.)

At vedtaket skal treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget, gjelder ikke bare vedtak om å melde seg inn i en interkommunal revisjonsordning. Det må også gjelde ved vedtak om å melde seg ut av denne. I slike saker må medlemmet av representantskapet fratre som inhabil.

Representantskapets medlem kan heller ikke delta i behandlingen av sak om valg av revisor, så lenge det interkommunale selskapet er en aktuell kandidat til å få oppdraget.

Bernt har tidligere uttalt seg om særlige habilitetsproblemer knyttet til at lederen av representantskapet i et interkommunalt revisjonsselskap, også er sekretær for kontrollutvalgene i flere av eierkommunene. **Hvis sekretæren samarbeider tett med revisjonen, vil hun bli inhabil i alle saker som angår revisjonen.**

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkdal kommune

Møtedato

12.06.2018

Saknr

23/18

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 18/307 - 3

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Saken legges fram uten innstilling.